

“Vam fundar Moschino per a divertir-nos i sacsejar la indústria de la moda”

JOAN SALVADÓ BONET (DELTEBRE, 1953)

Pagès, dissenyador de moda i professor. Cofundador de Moschino. Ha desfilat a les passarel·les de Milà, París i Nova York

Es definix en primer lloc com a pagès.

És el que era abans de marxar del Delta i el que soc des que hi he tornat.

Entremig, ha viscut quaranta anys intensos.

De somni. De somnis que ni tan sols pensava que podien passar-me. Soc un home satisfet de la vida que he portat.

Anem al principi. Vostè passa l'adolescència entre arrossars.

Amb molta misèria. Fent quinze quilòmetres en bicicleta per a arribar a la finca i passar-me deu hores acotxant l'esquena.

I decidí fer un pensament.

Què li esperava, en ple franquisme, a un noi de 18 anys amb inquietuds?

Quines inquietuds?

A mi m'encantava dibuixar. Però, sobretot, volia saber què hi havia més enllà de les muntanyes i l'horitzó que veia mentre birbava l'arros. I necessitava trobar els meus tres botons màgics?

...

L'aigua corrent, la llum i el gas. Tres coses que jo no havia tingut mai encara.

I on les va anar a trobar?

Marxo a Suïssa i m'installo a Ginebra. Sense feina ni papers, com un emigrant més. Em poso a treballar a la bugaderia de l'Hotel Intercontinental. Allí descobreixo Vogue, Elle, Marie Claire. I aprenc francès, que és el que

m'obre definitivament a un nou món. **I de Ginebra a Milà.**

Jo volia il·lustrar moda i a Suïssa no podia formar-me. L'alternativa era París o Milà, que em quedava més a prop. Ho vaig tenir clar, perquè la moda i l'elegància italiana eren imbatibles. Vaig triar l'institut Marangoni, on em vaig diplomar.

Com entra en contacte amb este món?

A Milà vaig anar treballant en diferents revistes fins que el 1976 entro a Fiorucci, aleshores la marca més avantgardista. Vaig estar-m'hi tres anys. Però jo volia continuar creixent i treballar amb altres cases i teixits més preuats.

Conèixer Franco Moschino marca un abans i un després en la seua carrera professional?

Segurament. Érem dos pols que s'atreïen. Jo donava llum per un costat, ell per l'altre. Franco treballava en un sector més conservador i elegant, mentre que jo era més d'avantguarda i color.

La irrupció de la marca Moschino va provocar un terrabastall en un sector llavors molt adormit.

Teníem una relació i això va fer que les muntanyes de cop semblessin mars planes on navegàvem tots dos en la mateixa direcció. Teníem les idees clares: anàvem a “tocar els collons” a la indústria.

Com?

El 1982 hi havia una sobredosi general. Tot estava inventat. Què calia més? Res. Simplement, refer el que ja estava ben fet i, a partir d'aquí, divertir-nos. Una bona jaqueta, si té qualitat i base, només li cal una mínima reinterpretació: un botó, un material, un color... Era una línia molt conceptual però que no tothom entenia.

Com es distribuïen els papers l'un i l'altre?

Franco era la part visual, sempre disponible per a la premsa i les relacions públiques. Mentre ell atenia la periodista de Vogue, algú s'havia d'ocupar del grup, l'estil i que l'empresa funcionés, i este era jo.

Sempre fugint dels focus per a acabar treballant al sector més indiscret de tots.

No m'ha agradat mai la pressió mediàtica. Sempre l'he evitat. Has de tenir un ego molt gran i ganes de lluitar per a sobreviure en este món. Jo volia continuar anant tranquil pel carrer.

Quin és el moment més important en la seua carrera?

Potser els primers anys de Moschino, amb tota aquella novetat i ingenuïtat. Però també t'acabes cansant. Quan ja no et divertixes, el millor és marxar.

Ha tractat amb els grans de la moda.

Persones de carn i ossos, que fan bé la seua faena. Res més. Naomi Campbell, Linda Evangelista, Christy Turlington... Les he vestit a totes.

“Vaig emigrar de Deltebre als 18 anys buscant aigua corrent, llum i gas, que mai no havia tingut. Després d'una vida dedicada al disseny de moda i a les desfilades, he tornat al meu Delta per a trobar espai, temps i silenci.”

Quin futur veu per als seus alumnes?

Tinc gent amb molt de talent però les grans marques se'n aprofiten i els espremen. Este món ha canviat molt. Abans feies una desfilada i les primeres fotos sortien als sis mesos, amb temps per a reflexionar. Avui surt una col·lecció cada 15 dies.

On veu la creativitat avui?

No hi ha hagut cap altra revolució en

este món des de la minifalda. Els nous dissenyadors no tenen espai per a créixer perquè la indústria ho devora tot.

Després de Moschino es fa freelance, comença a donar classes i torna al Delta. Es tanca el cercle.

Vaig agafar-me un any sabàtic quan el pare va emmalaltir. Tornava a Deltebre després de 40 anys i vaig decidir quedar-m'hi.

Els tres botons màgics que buscava als 18 anys també han canviat.

De la llum, l'aigua i el gas, he passat a l'espai, el temps i el silenci. És el que ara necessito. Reflexionar sobre tot el que he fet, d'on venia, on vaig arribar, i on soc ara... un viatge meravellós.

Es va criar entre dones pageses i ara decidí fer-los un homenatge.

És un projecte juntament amb la meua germana i altres dones rurals de mans màgiques. “Deltaica i valenta”, inspirat en la roba i els davantals de tota la vida però amb teixits de qualitat. En faré una exposició. És el meu nou somni. // FOTO DIMAS FABREGAS